

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3454/2020. (XII. 9.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.77/2019/39. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Gatter László ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [2] 1.1. Az indítványozót – mások mellett – a Fővárosi Törvényszék a 24.B.1100/2013/280. számú – a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.77/2019/39. számú ítéletével megváltoztatott – jogerős ítéletével bűnösnek mondta ki három rendbeli adócsalás bűntettében és három rendbeli magánokirat-hamisítás vétségében, amiért öt hét évi börtönbüntetésre és hét évi közügyektől eltiltásra ítélte. Az eljáró bíróságok az indítványozó bűnösségét – részben – titkos információgyűjtés eredményének mint bizonyítási eszköznek a felhasználásával állapították meg.
- [3] 1.2. Az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék az ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a korábban engedélyezett titkos információgyűjtés eredménye a büntetőeljárásban bizonyítási eszközként felhasználható volt. Utalt rá, hogy a telefonbeszélgetésekről készült, nyílttá tett hanganyag nem állt rendelkezésre, de az azokról készült jelentések, kivonatok igen és azok a törvényi feltételeknek megfeleltek (lásd a Fővárosi Törvényszék 24.B.1100/2013/280. számú ítélete 60–61. oldalait). Az indítványozó az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezésében – egyebek mellett – kifogásolta azt is, hogy annak ellenére használták fel a titkos információgyűjtés eredményét bizonyítékként, hogy annak a hanganyaga már nem állt rendelkezésre, csupán az írásba foglalt kivonata.
- [4] A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla nem találta megalapozottnak az indítványozó említett kifogását és ítéletének indokolásában megállapította, hogy a bizonyíték törvényességét nem érintette a fellebbezésben írt kifogás, mivel a hanganyag írott, közokirati formában rendelkezésre állt (lásd a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.77/2019/39. számú ítélete 9. oldalát).
- [5] 2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.77/2019/39. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert véleménye szerint az sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdését.
- [6] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában elsősorban azt kifogásolta, hogy a bűnösségét megalapozó bizonyítékként értékelték a bíróságok a leplezett eszközök alkalmazásával megszerzett hanganyagok (telefonbeszélgetések) nyomozó hatóság általi kivonatolt leiratait, annak ellenére, hogy a hanganyag a bírósági eljárás során már nem állt rendelkezésre, így azt a védelemnek nem volt lehetősége megismerni. Márpedig a nyomozó hatóság által, a hanganyagról készített kivonatok nem a teljes beszélgetést tartalmazzák, hanem a nyomozó hatóság szubjektív döntése alapján fontosnak tartott részeket és így nem derül ki, hogy mi az ami esetleg kimaradt az elhangzott beszélgetésekből.
- [7] Mindez az indítványozó szerint megsértette a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részjogosítványát képező fegyverek egyenlőségének az elvét, hiszen a hanganyag nem állt az indítványozó és a védelem rendelkezésére, azt csak a nyomozó hatóság ismerte teljes egészében. Az indítványozó a védelemhez való jog sérelmét pedig abban látta, hogy – bár kifejezetten kérte – az eljáró bíróság nem biztosított lehetőséget számára a hanganyag meghallgatására, mindezt azzal indokolva, hogy az a bíróság számára sem áll rendelkezésre.

- [8] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie.
- [9] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszát határidőben nyújtotta be.
- [10] 3.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek – az alábbiak szerint – megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit, illetve a sérelmezett bírói döntést, indokolja annak Alaptörvénybe ütközését és kifejezetten kéri a megsemmisítését.
- [11] 3.3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a továbbiakban azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. §-ában és az Abtv. 29. §-ában foglalt tartalmi feltételeket kimeríti-e.
- [12] Az egyedi ügyben való érintettség megállapítható, mivel az indítványozó a panasszal támadott ügyben terheltként szerepelt és jogerősen megállapították büntetőjogi felelősségét, illetve szankciót szabtak ki vele szemben.
- [13] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság további tartalmi feltételeként nevesíti, hogy a panasznak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést kell tartalmaznia.
- [14] A fegyverek egyenlőségének elve az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog egyik részjogosultságaként részesül alkotmányos védelemben és „a büntetőeljáráshoz azt biztosítja, hogy a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye és alkalma legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson és állást foglalhasson. A fegyverek egyenlősége nem minden esetben jelenti a vád és a védelem jogosítványainak teljes azonosságát, de mindenképpen megköveteli, hogy a védelem a váddal összevethető súlyú jogosítványokkal rendelkezzen.” {Lásd: 6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95–96; 209/B/2003. AB határozat, ABH 2008, 1926, 1938; 166/2011. (XII. 20.) AB határozat, ABH 2011, 545, 563; 3231/2013. (XII. 21.) AB határozat, Indokolás [28]; 21/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [97]–[98]; 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]; 3265/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [31]; 8/2015. (IV. 17.) AB határozat, Indokolás [63]; 3100/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [107]; 3089/2015. (V. 12.) AB határozat, Indokolás [114]; 2/2017. (II. 10.) AB határozat, Indokolás [50]; 10/2017. (V. 5.) AB határozat, Indokolás [61]; 3305/2017. (XI. 24.) AB határozat, Indokolás [28]; 3357/2017. (XII. 22.) AB határozat, Indokolás [59]–[60]; 3245/2018. (VII. 11.) AB határozat, Indokolás [20]}
- [15] A fegyverek egyenlősége elvének megfelelő érvényesülésével kapcsolatban az Alkotmánybíróság korábban leszögezte azt is, hogy annak elengedhetetlen feltétele, hogy a vád, illetve a védelem és terhelt ugyanolyan teljességben és mélységben ismerhesse meg az ügyben releváns adatokat {lásd: 6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95–96; 209/B/2003. AB határozat, ABH 2008, 1926, 1938; 3357/2017. (XII. 22.) AB határozat, Indokolás [61]; 3245/2018. (VII. 11.) AB határozat, Indokolás [21]}.
- [16] Az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban közöltek alapján az állapítható meg, hogy a titkos információgyűjtés során rögzített telefonbeszélgetések hangfelvétele nem csupán a védelem, hanem az eljárás egyik szereplője számára sem állt rendelkezésre, azaz nem volt megismerhető a bírósági eljárás során. Az alkotmányjogi panaszról ennek oka nem derül ki és arra vonatkozóan sincs semmilyen adat, hogy az eljárás korábbi szakaszában (így közvetlenül a nyomozás befejezését követően) az indítványozónak volt-e lehetősége és ha igen, kívánt-e élni a hangfelvételek meghallgatásának a lehetőségével. Mindezekre figyelemmel az alkotmányjogi panaszban kifejtettek nem vetnek fel alkotmányossági kételyt a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.77/2019/39. számú ítélete vonatkozásában, az abban kifejtettek valójában az eljáró bíróságoknak a titkos információgyűjtés eredménye felhasználhatóságával kapcsolatos bizonyítékértékelő tevékenységét támadják. Az Alkotmánybíróságnak ugyanakkor az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírósági eljárást befejező döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van hatásköre. A bírói döntések ellen benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető tehát a további jogorvoslattal nem támadható bírói döntések általános felülvizsgálata eszközének, mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt és az abban biztosított jogokat védi {3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]}. Ebből következően az Alkotmánybíróság a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói

mérlegelésének és értékelésének felülbírálatára sem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}.

- [17] 4. Az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó panasz a sérelmezett döntésekkel kapcsolatban nem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, így nem teljesítette az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadhatósági feltételt.
- [18] 5. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2020. november 24.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
előadó alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1525/2019.

